

SA BUKA JENISESI

I SA VINAPODAKANA SA KASIA POPOA MEKE SA TIE

1. Sa vinapodaka meke sa hinoqa

Koa rina toতোসো pinodalaena si vapedakia Tamasa sa mamana lavata meke sa pepeso. 2 Kolura meke ivulu sa popoa pepeso meke opo tamunia na huporo sa lamana peava sapu ovana, meke sa Maqomaqona Tamasa si opo tamunia sa beru kolo.

3 Zama sa Tamasa, “Mani vura mae sa kalalasa!”¹ Meke ta’evana tugo sa kalalasa; 4 meke dogoro gilania e Tamasa sapu leleana sa kalalasa; ke qi paqaha pania Tamasa sa kalalasa koa sa huporo. 5 Pozania rane Tamasa sa kalalasa, meke pozania boni Sa sa huporo. Hie tugo sa veluvelu meke na munumununa sa rane kekenu.

6 Meke zama pule tugo sa Tamasa, “Sa galegalearane si mani koa² pa varikorapadi rina kolo pude vapaqaha ruai sarina kolo.” 7 Meke qi tavetia Tamasa sa galegalearane pude paqahi sarina kolo pa kauruna sa manauru koa rina kolo pana’ulu; ke ta’evana gua tugo asa; 8 meke pozania “manauru” Tamasa sa mamana lavata. Gua asa sa veluvelu meke sa munumununa sa rane vinarua.

9 Zama pule pule sa Tamasa, “Madi takolo varigarae pa keke vasina sarina kolo pa kauruna sa galegalearane, pude vavura vabakalia sa pepeso popana!” Meke ta’evana tugo. 10 Pozania “pepeso” Tamasa sa popoa popana, meke sarina kolo pu tavarigaraedi si pozania “lamana” Sa. Meke dogoro gilania Tamasa sapu leleadi si arini.

11 Meke qi zama pule sa Tamasa, “Mani vatoqolo vuraia

1 2 Korin 4.6

2. 2 Pita 3.5

sa pepeso sa hiqohiqo, sarina huda sapu ari kikodi soti meke na votiki huda pu vua koa sa kineha pa kikodi koa sa pepeso.” Meke ele ta’evana tugo sapu gua asa. 12 Sa pepeso si valihua sa hiqohiqo pa doduru dia votiki kineha meke sari doduru votiki huda pu hoke vua koa sa guguadi rina kikodi soti; meke dogoria Tamasa sapu lelead si arini. 13 Hie tugo sa veluvelu meke sa munumununa sa rane vinaneta.

14 Meke qi zama pule pule sa Tamasa, “Madi koa koa sa manauru sarina zuke pude paqahia sa rane koa sa boni; meke

kaqu koa na vinagilagila si arini pude padai sarina tooso, na rane meke na vuaheni, 15 madi koa na zuke sarini pa *mamanana* sa *manauru* pude vakalalasia sa popoa pepeso.” Meke ta’evana tugo. 16 Meke qi vizati Tamasa sari karu zuke nomadi; sapu nomana si pude totolinia sa rane, meke sapu hitekena si pude totolinia sa *boni*, meke sarina pinopino si taveti tugo Sa. 17 Meke veko lani Tamasa sarini pa linabena sa *manauru* pude vakalalasia sa popoa pepeso 18 meke pude totolinia sa rane meke sa *boni*, meke pude paqahia sa kalalasa koa sa huporo; meke *dono* gilania Tamasa sapu leana tugo si asa. 19 Meke mae kamo sa veluvelu meke sa munumununa sa rane vinamade.

20 Meke qi zama pule tugo sa Tamasa, “Madi tavasini sarina kolo lamana koa rina rovana igana, meke qi tapuru hola koa sa popoa pepeso, sarina kurukuru tapuru pa korapa galegalearane.” 21 Ke vapodaki Tamasa sarina igana nomadi lavata pa lamana meke sari doduru butubutu igana toadi pu tunuru, meke vapodaki tugo Sa sari doduru votivotiki butubutu kurukuru tapuru. Meke sipu *dono* lai Tamasa si leleadu tugo si arini. 22 Meke qi manani Tamasa sarini meke zama, “Mi podopodo vasokusoku, mamu vasi³ sarina kolo lamana, madi kasisere pa doduru vasina pa pepeso sarina kurukuru pu tapuru.” 23 Meke mae kamo sa veluvelu meke sa munumununa sa rane vinalima.

24 Meke zama sa Tamasa, “Mani vavurai sa pepeso sarina kurukuru toadi pa dia butubutu; sari pu kamade nenedi meke na kurukuru *name* meke na kurukuru pa hiqohiqo pa dia kineha soti.” Meke ta’evana gua tugo asa. 25 Meke vapodaki Tamasa sarina kurukuru pa dia kineha soti meke na bulumakao pa dia kineha meke sari doduru *tinitona* pu *name* pa pepeso koa sa kinehadia soti. Meke dogoro gilania Tamasa sapu leadi tugo si arini.

26 Meke qi zama pule sa Tamasa, “Mada vapodakia sa tie pa kinehada³ meke pa ginuguada soti; pude madi koa *natinivā* koa rina igana pa kolo, meke koa rina kurukuru pa galegalearane, meke koa rina kurukuru made nenedi meke koa ri doduru *tinitona* pu *name* pa pepeso.”

27 Ke, vapodakia Tamasa sa tie pa namu kinehana

3. 1 Korin 11.7

hinokara, meke pa namu gugwana soti; taveteni koreo na vineki Sa sarini.⁴

28 Meke manani Tamasa si arini⁵ meke zamai Sa, “Mi podopodo vasokusoku, mamu vasinia sa pepeso pude tave-tavete vasinia; mi koa banara koa rina igana pa kolo meke koa rina kurukuru pa galegalearane meke koa ri doduru tinitona toadi pu ene pa pepeso.” 29 Meke qi zama pule sa Tamasa, “Dotu, ele ponini gamu Rau sari doduru linetelete pu ari kikodi, sari pu toa pa beruna sa kasia popoa, meke sari doduru huda pu ari kikodi pa korapa vuadi; kaqu tagoi gamu si arini pude mamu ganii. 30 Ke koa ri doduru kurukuru pa pepeso meke koa ri doduru kurukuru pa galegalearane meke koa ri doduru tinitona pu name pa pepeso, meke sari doduru tinitona pu sino vagi tinoa, si ele poni mokani Rau sari doduru linetelete bumadi pude di ganii.” Meke gua tugo asa sapu evania Sa. 31 Meke dono lai Tamasa sari doduru tinitona pu ele taveti Sa meke dotu, lelead hola tugo si arini. Meke mae kamo sa veluvelu meke sa munumununa sa rane vina'onomo.

2.

Ke, gua asa, si tavahokoto beto sarina manauru meke na pepeso meke sari doduru dia likakalae. 2 Meke pa rane vinazuapa si vabetoi Tamasa sari doduru nana tinavete pu ele evani Sa meke qi magogoso si Asa pa rane vinazuapa koa ri doduru nana tinavete pu ele vapodaki Sa.⁶ 3 Ke, mananja Tamasa sa rane vinazuapa meke vamadia Sa si asa,⁷ ura koa sa toতোসা asa si vamakudoi Tamasa sari doduru nana vinapodaka sari pu ele taveti Sa.

4 Gua hire sarina vinapodakadi rina manauru meke na pepeso sipu tatavete rini.

Tavivinei pule sa vinapodaka

Pa toতোসনা sipu kuria e Jihova Tamasa sa pepeso, meke sa manauru, 5 si lopu ele toa pa pepeso si keke huda pa hiqohiqo meke lopu ele liho si keke linetelete pa inuma; ura lopu ele

4. Mat 19.4; Maka 10.6

5. Jen 5.1-2

6. Hib 4.4, 10

7. Tinaloa 20.11

vahoqania ruku e Jihova sa pepeso meke loke tie si koa pude gelia si asa; 6 ba na kovele mo si vuga sage koa sa pepeso meke vabobosia sa beruna sa pepeso: 7 meke qi tavetenia kavuruna mo sa pepeso e Jihova sa tie, meke sino vanuqurunia Sa pa qoqoro isuna sa sinino tinoa; meke qi ta'evanae toa sa tie.⁸

Sa inuma pa Idini

8 Ke qi letea Jihova si keke inuma pa Idini, pa kali gasa rimata; vasina si vekonia Sa sa tie sapu ele tavetia Sa. 9 Meke valihovura vura maiei e Jihova pa pepeso sari doduru huda pu dono lea koa sa mata, leadi pude ganii, meke sa huda Tinoa⁹ meke sa hudana sa ginilagilanana sa leana meke sa kaleana si toa pa varikoropana puta sa inuma.

10 Pude vamasuria sa inuma gua, ke totolo vura mae pa Idini si keke ovuku sapu tapaqaha made pazana. 11 Sa pozana keke si Pisoni sapu totolo likoho la gua koa sa doduruna sa popoa Havila, vasina koa sa qolo: 12 sa qolo pa popoa sana si leana; koa tugo vasina sa ruqa deliumi meke sa patu onikisi. 13 Sa pozana sa ovuku vinarua si Gihoni, sapu varidikuenia sa sa popoa Itiopia. 14 Meke sa pozana sa ovuku vinarua si Taigarisi, sapu ene pa kali gasa rimatana Asiria: meke sa ovuku vinamade si Iuparetisi.

15 Hena vagia Jihova Tamasa sa tie meke vekoa Sa pa inuma Idini pude umaia na kopunia sa sa inuma sana, gua. 16 Meke taraenia e Jihova Tamasa sa tie, meke gua si Asa, "Boka gani goi vuadi sari doduru huda pa inuma; 17 ba namu lopu kaqu gania goi sa vuana sa huda ginilagilanana sa leana meke sa kaleana, ura koa sa rane pana gania goi, si kaqu mate tonoto si goi!"

18 Meke qi zama se Jihova, "Lopu leana si pude koa telena eke sa koreo; kaqu tavetia Rau si keke nana tie varitokae sapu garona pude qetunia sa. 19 Ke, taveteni pepeso e Jihova sari doduru kurukuru pa hiqohiqo, meke doduru kurukuru tapuru pa galegalearane, meke qi turana lani Sa sarini koa sa koreo pude mani gilania sapu, sa kaqu pozani sa sarini; pude gua sapu pozani sa tie sari doduru kurukuru toadi, si asa tugo sari pozadia. 20 Vizata poni pozapoza sa koreo sari doduru kurukuru made nenedia, doduru kurukuru tapuru meke doduru

8. 1 Korin 15.45

9 Rev 2.7, 22.2, 14

kurukuru pinomo pa hiqohiqo; ba lopu tadogoro si keke sapu pada pude varitokae koa sa koreo. 21 Gua asa si vaputa muliunia e Jihova Tamasa sa koreo meke sipu puta muliunu sa, si henaia Tamasa si keke susuri raqaraqana meke tuku pulenia masana Sa si asa; 22 meke sa susuri raqaraqa sapu vagia Jihova koa sa koreo si vapodakania keke vineki Sa meke turana lania Sa koa sa koreo. 23 Meke qi zama sa koreo,

“Kamahire tu, sina hie tugo sa susurina sa susuriq
meke na masana sa masaqu arau;
ke kaqu tapozae vineki si asa,
sina tavagi pa korapa tiniq rau si asa.”

24 Gua asa, si luaria sa koreo sa tamana meke na tinana meke koa kapae koa sa nana barikaleqe, meke ta'evanae kekeke masadia sari kara.¹⁰ 25 Dodoredi beto sari kara ba lopu kurekure si arini.

3. Sa hinoqa tanisa tie

Ego sa noki¹¹ si sekesekei holani sari doduru kurukuru pule sari pu ele taveti Jihova. Zama laia sa sa barikaleqe, “Vegua, ele zamania Tamasa sapu lopu kaqu gania gamu sa vuana keke huda koa sa inuma hie, gua, beka?” 2 Meke olania sa barikaleqe sa noki, “Boka gani gami sarina vuadi rina huda koa sa inuma; 3 ba zama sa Tamasa, ‘Lopu kaqu gania gamu sa vuana sa huda sapu koa pa varikorapana puta sa inuma, meke namu lopu kaqu tiqua gamu si asa pude nike mate si gamu kara!’ gua.” 4 Ba zama la sa noki koa sa barikaleqe, “Lokario, lopu kaqu mate si gamu kara! 5 Ura ele gilania Tamasa sapu pana gania gamu si asa, si kaqu tavavanunu sarina matamia meke kaqu gua tugo sa Tamasa si gamu pude gilania sapu leana meke sapu kaleana.” 6 Meke, tiqe dogoria sa barikaleqe sapu na ginani leana sa vuana sa huda sana, meke varivaqetu si asa koa sa mata, meke namu variva'okoro pude tavagilae, ke tiqe pakete vagia sa sa vuana meke gania meke poniasa sa sa loana meke somana gania sa si asa, 7 meke hinoqa tavavanunu sarina matadia ri kara ke vanonogaia ri kara sapu dodoho sari kara; ke qi piti varikapaeni ri kara sarina elo piqi pude taveteni dia tivitivi, gua.

10 Mat 19.5; Maka 10.7-8; I Korin 6.16; Epi 5.31

11 Rev 12.9; 20.2

8 Meke avosia ri kara sa mamalainina e Jihova sa Tamasa lavata sapu ene si Asa pa inuma koa sa ibibu-leana sa rane, meke tome sari kara tamaloana koa sa kenuna e Jihova sa Tamasa lavata pa varikorapadi rina huda koa sa inuma. 9 Ba se Jihova sa Tamasa si tioko laia Sa sa koreo make nanasia Sa, “Avei si goi?” 10 Meke tiqe olana si asa, “Avosia rau sa sapasapana nene tamugoi pa korapa inuma, ke matagutu si rau sina na dododohoqu si rau; ke tome qua!” 11 Olana si Asa, “Esei tozinigo sapu dodore si goi, gua? Vegua, ele gania goi sa vuana sa huda sapu hekinia Rau koa goi?” 12 “Sa barikaleqe sapu poninau Goi pude koa koa rau, asa si poninau vuana sa huda ke gania rau si asa,” gua sa koreo. 13 Meke zama la se Jihova sa Tamasa koa sa barikaleqe, “Tio, na sa sapu ele tavetia goi?” “Sekesekeinau sa noki¹² si rau ke gania rau sa vuana sa huda,” gua sa barikaleqe.

14 Zama laia e Jihova Tamasa sa noki, “Sina ele tavete gua he si goi, ke talevei holani goi sari doduru kurukuru *name* meke sari doduru kurukuru pinomo; kaqu gotolonia goi sa tiamu, meke kaqu gania goi sa kavuru pepeso, doduru rane pa mua tinoa. 15 Kaqu vekoa Rau sa sasake pa varikorapamu goi meke sa barikaleqe,¹³ meke pa varikorapana sa kikomu goi meke sa kikona sa; kaqu seke sa sa batumu meke agoi ba kaqu garatia tugo sa huhubakuluna sa.”

16 Meke koa sa barikaleqe ba zama la tugo Sa, “Kaqu vanomaia Rau sa mua tinasigiti pa pinodopodo; meke pa tinasigiti tu si kaqu podo koburu si goi, ba kaqu okoro pulenia tugo goi sa loamu meke kaqu palabatunigo sa si goi.”

17 Meke koe Adama si zama si Asa, “Sina ele vatabea goi sa ginarunu tanisa mua barikaleqe, meke gania goi sa vuana sa huda sapu hekinia Rau pude ‘Meke mi gania gamu kara,’ gua; talevei kamahire sa pepeso koa sa ginuguamu goi; pana gorego mo *natanata* si kaqu tiqe gania goi sa gemu ginani ninae rane pa mia tinoa;¹⁴ 18 na rakihi meke na nobo si kaqu liho vura mae pa kenumu meke kaqu ganii gamu sarina linetelete pa inuma. 19 Pana gorea tu *natanata* sa raemu, si kaqu hena ginani si gamu kara, osolae pana pule la koa sa pepeso si gamu, sina vasina mo si tavavura si gamu kara; na kavuru mo si gamu ke pa kavuru tugo si kaqu kekere pule la gamu kara.”

¹² 2 Korin 11.3; I Tim 2.14

¹³ Rev 12.17

¹⁴ Hib 6.8

20 Pozania Ivi sa koreo sa barikaleqe sina na tinadia ri doduru tie toadi si asa. 21 Meke tavete poninia poko kapu kurukuru e Jihova sa Tamasa se Adama meke sa nana bari-kaleqe meke vapokopokoi Sa sari kara.

22 Meke tiqe zama pule sa Tamasa lavata, "Dotu, ele ta'evanae kekenono gua Gita sa tie, ke gilania sa sapu leana ba be kaleana; kamahire, si hokara kaqu qaqama lania sa sa limana pude vagia vuana sa huda Tinoa¹⁵ meke gania, meke toa hola nana." 23 Gua asa, si hitu pania sa Tamasa lavata pa inuma Idini si asa, pude mani umaia sa sa pepeso vasina sapu tavavura mae guana sa. 24 Hadu vurania Sa sa tie; ke pa kali gasa rimata koa sa inuma Idini, si vekoi Sa sari mateana, meke sa vedara huruhurununa si koba va'avanaenia Sa pude kopunia sa sirana la gua koa sa huda tinoa.

THE BOOK OF GENESIS
ROVIANA

FIRST EDITION

B.F.B.S. — 563 — 2m
1968

J. Bell & Co. Pty. Ltd.
Sydney